

Sag C-345/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

16. april 2019

Forelæggende ret:

Amtsgericht Düsseldorf (Tyskland)

Afgørelse af:

6. december 2018

Sagsøger:

EUflight.de GmbH

Sagsøgt:

Eurowings GmbH

[Udelades]

Amtsgericht Düsseldorf

Kendelse

i sagen

EUflight.de GmbH mod Eurowings GmbH

I.

I henhold til artikel 267 TEUF forelægges Den Europæiske Unions Domstol følgende spørgsmål med henblik på fortolkning:

»Skal bestemmelserne i artikel 4, 5, 6 og 7 i forordning (EF) nr. 261/2004 fortolkes således, at passagerer, der befordres til det endelige bestemmelsessted med den reserverede flyvning mere end en time før det planlagte afgangstidspunkt, modtager en kompensation, idet forordningens artikel 7 anvendes analogt?»

Kan kompensationen, afhængigt af flyvningens længde, nedsættes i henhold til artikel 7, stk. 2, når ankomsttidspunktet ligger før de i denne bestemmelse nævnte forsinkelser i forhold til det planlagte ankomsttidspunkt, ja endog før det planlagte ankomsttidspunkt?

Er det udelukket at nedsætte kompensationen, når afgangstidspunktet ligger så længe før det planlagte afgangstidspunkt, at tidsforskellen er større end den i artikel 7, stk. 2, fastsatte grænse for forsinkelser (altså mere end to, tre eller fire timer)?«

II.

På grundlag af en rettighed, som to passagerer har overdraget til sagsøgeren (herefter »EUflight.de«), har EUflight.de nedlagt påstand om betaling af kompensation på henholdsvis 250 EUR i henhold til artikel 7, stk. 1, litra a), i [E]uropa-Parlamentets og Rådets [forordning] (EF) nr. 261/[20]04 af 11. februar 2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 29[5]/91 (herefter forordning (EF) nr. 261/2004). **[Org. s. 2]**

Sagsøgte (herefter »Eurowings«) er et tysk luftfartsselskab. Cedenterne (de to passagerer) reserverede en flyvning fra München til Paris hos Eurowings, flyafgang EW1926; flyet skulle efter planen afgå fra München klokken 17.20 og lande i Paris klokken 18.45 den 1.1.2018.

Flyvningen blev aflyst og omlagt således, at cedenterne i stedet for blev befordret med flyafgang LH2234; flyet startede i München klokken 15.54 og landede i Paris klokken 17.20 den 1.1.2018. Cedenterne nåede således frem til deres endelige bestemmelsessted en time og 25 minutter inden det planlagte ankomsttidspunkt, men rejsen starte[de] også en time og 26 minutter tidligere end planlagt.

III.

Det skal indledningsvis undersøges, om en sådan flyvning, der gennemføres for tidligt, henhører under anvendelsesområdet for artikel 7, og den analogi, der i givet fald drages, i det nævnte tilfælde omfatter hele artikel 7, altså også kompensationsretten i henhold til artikel 7, stk. 2.

1.

Spørgsmålet er, om det forhold, at den flyvning, som faktisk blev gennemført, foregik for tidligt, i det hele taget giver ret til kompensation, når flyvningen blev gennemført mere end en, men mindre end tre timer for tidligt.

I EU-Domstolens praksis (dom af 19.11.2009, [Sturgeon u. a.] C-402/07 [og C-432/07, EU:C:2009:716, herefter »Sturgeon-dommen«]) var det afgørende for beslutningen om at anvende artikel 7 analogt på forsinkelser, at situationen for passagerer på forsinkede flyafgange skulle sammenlignes med situationen for passagerer på aflyste flyafgange (jf. præmis 50). EU-Domstolen fastslog, at der indrømmes en kompensation, fordi et tab af tid kun kan godtgøres med en kompensation (jf. præmis 52-54). I dommen fastslås det, at passagerer, der er berørt af en forsinkelse, har lidt et sammenligneligt tab, der består i et tab af tid, og således befinder sig i en sammenlignelig situation i forhold til anvendelsen af kompensationsretten (jf. præmis 54).

I præmis 57 fastslog EU-Domstolen, at tabet af tid skal beregnes ud fra bestemmelsen i artikel 5, stk. 1, litra c), nr. iii). Tidstabet er summen af det tidsrum, inden for hvilket rejsen i tilfælde af en aflysning skal omlægges, hvis det skal undgås at indrømme en kompensationsret. EU-Domstolen tager herved udtrykkeligt udgangspunkt i »varigheden«. Lige derefter omhandler EU-Domstolen i præmis 58 igen argumentet om ligebehandling. I præmis 61 beskrives tabet af tid så atter kun som en forsinkelse på tre timer eller mere. I præmis 62 når EU-Domstolen frem til et holdepunkt for at skelne mellem en enkel forsinkelse på to timer eller mere i henhold til artikel 6 og en »lang« forsinkelse som omhandlet i betragtning 15 til direktivet [**org. s. 3**] og vil dermed klart påvise, at der i artikel 6 for så vidt angår lange forsinkelser består det utilsigtede retlige tomrum, som er en nødvendig forudsætning for at kunne drage en analogi.

I Sturgeon-dommen blev passagerer på aflyste flyafgange ikke ligestillet fuldtud med passagerer på forsinkede afgange. I henhold til EU-Domstolens nuværende praksis må situationen nok være den, at passagerer, der har været udsat for en forsinkelse på mere end to men mindre end tre timer, i modsætning til passagerer på aflyste flyvninger ikke modtager nogen kompensation, selv om der er tale om det samme tab af tid. Spørgsmålet om kompensationsnedsættelse er derfor også kun relevant i forbindelse med langdistanceflyvninger (jf. præmis 63).

Der er altså umiddelbart meget, der taler for, at en kompensationsret kun skal indrømmes i tilfælde af en forsinkelse, og ikke ved en for tidlig gennemførelse af den samme flyvning.

Hertil kommer, at EU-Domstolen i præmis 21 og 22 i [kendelse] af 27.6.2018 [flightright], C-130/18 [ECLI:EU:C:2018:496] fastslår, at der består en forskel mellem annullering og forsinkelse, der berettiger til i forbindelse med aflysninger at indrømme en (omend reduceret) kompensationsret allerede ved et tab af tid på mere end to timer, hvorimod der i forbindelse med forsinkelser kun indrømmes en kompensationsret ved et tab af tid på mere end tre timer.

Den forelæggende ret mener dog ikke, at disse overvejelser nødvendigvis betyder, at det er udelukket at indrømme en kompensationsret i forbindelse med, at et fly afgår for tidligt (og også ankommer på et tidspunkt, hvor der ikke er indtrådt en forsinkelse på minimum tre timer).

En flyvning, der gennemføres for tidligt, må meget vel kunne udløse et tab af tid, der skal kompenseres for ved betaling af et pengebeløb. Det forhold, at passagererne ankommer mere end en time tidligere end planlagt, er derfor heller ikke til hinder for at indrømme en kompensationsret som følge af aflysning. Det fremstår som inkonsekvent og noget uklart, når EU-Domstolen i Sturgeondommen tager udgangspunkt i spørgsmålet om tab af tid set i forhold til flyvningens »varighed« (eller menes der i virkeligheden »ventetid«?). Flypassagerer på aflyste flyafgang modtager nemlig også compensation, selv hvis de ikke har lidt et tab af tid, fordi den flyvning, som rejsen blev omlagt til, havde samme varighed.

Der er således egentlig ikke tale om et tab af tid men derimod en mistet mulighed for (inden for tidsrummet en time før og to timer efter det planlagte ankomsttidspunkt) at bruge sin tid sådan, som det oprindeligt var planlagt. Artikel 5, stk. 1, litra c), nr. iii), indrømmer altså tydeligvis ikke blot en beskyttelse for så vidt angår tiden efter det planlagte ankomsttidspunkt, men også tiden før det planlagte afgangstidspunkt. Passageren [org. s. 4] (og dennes dispositionsfrihed) beskyttes således endog stærkere (nemlig for så vidt angår en time mere).

Forordningen regulerer overhovedet ikke det forhold, at der påtvinges en for tidlig afgang med samme flyvning. De klare bestemmelser i artikel 6 vedrørende forsinkelser på mere end to timer er således ikke til hinder for at antage, at der foreligger et utilsigtet retligt tomrum og derfor kan drages en analogi. Eftersom passagererne befinder sig i en sammenlignelig situation, er betingelsen for at kunne drage en analogi opfyldt. Det kan følgelig være velbegrundet at konkludere, at passagerer, der befordres med den samme flyvning mere end en time før det planlagte afgangstidspunkt, har en kompensationsret i analogi til artikel 7.

2.

Den forelæggende ret er af den opfattelse, at en analogi i givet fald må medføre, at hele artikel 7 finder anvendelse. Spørgsmålet er så, om en for tidlig rejse er en omlægning [af rejsen] i henhold til artikel 8, som artikel 7 henviser til.

I henhold til artikel 8, stk. 1, litra b), kan der foretages en omlægning af rejsen under sammenlignelige transportbetingelser til det endelige bestemmelsessted »ved først givne« lejlighed. Herved menes dog nok kun transport af passageren ved først givne lejlighed efter det oprindeligt planlagte afrejsetidspunkt.

Forordningens ordlyd regulerer kun spørgsmålet om forsinkelse; det forhold, at en passager ankommer til det endelige bestemmelsessted inden det planlagte ankomsttidspunkt, er ikke reguleret i forordningen. Set ud fra betragtningerne til forordningen må det antages, at der med udtrykket »ved først givne lejlighed« i artikel 8, stk. 1, litra b), i hvert fald menes et tidspunkt, der ligger senere end det oprindeligt planlagte afrejsetidspunkt. I betragtning 13 til forordningen udtales det således, at der bør sørges for passagererne på passende måde, medens de venter på

en senere afgang. I betragtning 18 tales der ligeledes om forplejning mv. til passagerer, der venter på senere afgang.

Det taler også for denne opfattelse, at forordningen skal begrænse problemer og gener for passagererne på grund af aflysning af deres flyafgang. Dette bør opnås ved, at luftfartsselskaberne tilskyndes til som omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra c), at informere passagererne om aflysninger rettidigt før det planlagte afgangstidspunkt og tilbyde dem en omlægning af rejsen, således at de har mulighed for at [org. s. 5] omdisponere. De betingelser, der stilles til omlægningen af rejsen, forholder sig herved omvendt proportionalt til, hvor tidligt passagererne får kendskab til aflysningen. Det kan derfor nok kun være foreneligt med forordningens formål at fortolke artikel 7, stk. 2, litra a), således, at det ikke er muligt at nedsætte kompensationsretten, hvis grænserne for, hvad der er rimeligt, således som disse defineres i artikel 5, stk. 1, litra c), ikke overholdes, og passageren derfor blev tvunget til at benytte sig af en omlagt rejse mere end en time inden det planlagte afgangstidspunkt.

Såfremt det forhold, at der i alle sproglige versioner benyttes ordet »kan« (»kann«, »may«, »podrá« osv.), skal opfattes således, at der er tale om en rimelighedsvurdering, ville en nedsættelse af kompensationen i tilfælde af, at rejsen fremrykkes således, at passagererne ankommer tre timer eller mere før det planlagte ankomsttidspunkt, nok være urimelig. Men hvis der er tale om et kortere tidsrum, foreligger der muligvis ikke et urimeligt forhold.

IV.

Sagen udsættes, indtil EU-Domstolen har truffet sin retskraftige afgørelse.

[Udelades] [Sted og dato]

[Udelades] [navnet på den dommer, der har afsagt kendelsen]